

Sygn. akt : I ACz 1349/15

POSTANOWIENIE

Dnia 1 września 2015r

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie :

Przewodniczący : SSA Andrzej Szewczyk

Sędziowie : SA Elżbieta Uznańska , SA Grzegorz Krężolek

po rozpoznaniu w dniu 1 września 2015r w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością prawa francuskiego z siedzibą w J.

przy udziale Z. Z.

o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego.

na skutek zażaleń obu stron

od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 13 lutego 2015r

sygn. IX GCo 295/14

P o s t a n a w i a

Uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt : I ACz 1349/ 15

UZASADNIENIE

We wniosku skierowanym do Sądu Okręgowego w Krakowie, spółka z organiczną odpowiedzialnością prawa francuskiego, (...) z siedzibą w J., domagała się stwierdzenia wykonalności wyroku Sądu Handlowego w O. [Francja] z dnia 23 października 2014r nr (...) (...), którym zobowiązano uczestnika postępowania Z. Z. do zapłaty łącznej sumy 159 908, 81 Eur z tytułu świadczeń, których tytuły zostały szczegółowo wskazane w motywach żądania. Wyrok ten, jakkolwiek nieprawomocny, został zaopatrzony przez Sąd w rygor natychmiastowej wykonalności., w konsekwencji nadano mu także klauzulę wykonalności.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd I instancji umorzył postępowanie, stając na stanowisku, że wydanie rozstrzygnięcia w sprawie jest zbędne albowiem w jego ocenie, na podstawie art. 39 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady [UE] nr 1215/12 z dnia 12 grudnia 2014r, w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, które ma zastosowanie do takich orzeczeń, o jakim stanowi wniosek spółki, które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2015r, orzeczenie wydane w państwie członkowskim, które jest w nim wykonalne jest również wykonalne w innym państwie członkowskim, bez potrzeby stwierdzenia [obrębnie] jego wykonalności, w państwie wykonania.

Sąd wskazał ponadto na brzmienie przepisów księgi czwartej kodeksu postępowania cywilnego, [art. 1153¹³- 1153²⁵ kpc], obowiązujące, począwszy od 10 stycznia 2015r, stanowiąc implementację postanowień powołanego wyżej

Rozporządzenia do polskiego porządku prawnego, które stanowią potwierdzenie tej zasady wynikającej ze wskazanej normy tego aktu europejskiego.

Dodatkowo powołał się na fakt, że ustawa wprowadzająca te przepisy proceduralne nie zawiera żadnych norm intertemporalnych, co w ocenie Sądu I instancji, w odwołaniu się do zasady bezpośredniego działania nowej ustawy procesowej, tym bardziej uprawnia do wniosku o zbędności wydawania orzeczenia postulowanego przez wnioskodawczynię, nawet mimo tego, że zarówno sam wyrok objęty żądaniem został wydany jak i wniosek o stwierdzenie jego wykonalności, nosi datę wcześniejszą niż ta, w której wskazane przepisy kpc zaczęły obowiązywać.

Zdaniem Sądu Okręgowego doniosła jest z tego punktu widzenia data w której podejmował on zaskarżone rozstrzygnięcie.

Zażalenia od tego postanowienia złożyły obydwie strony postępowania, jakkolwiek zarządzenie o przedstawieniu do rozstrzygnięcia Sądowi II instancji [jak można sądzić przez niedopatrzenie], obejmuje jedynie środek odwoławczy uczestnika Z. Z., to wobec faktu, iż nie było przeszkód formalnych dla rozstrzygnięcia także o zażaleniu wnioskodawczyni, Sąd Apelacyjny ocenił łącznie obydwie zażalenia.

Było to tym bardziej usprawiedliwione, że zarówno zakres ich obu jak i wnioski, które strony w nich sformułowały są tożsame, zmierzając do wydania, w następstwie rozpoznania orzeczenia kasatoryjnego. Co więcej, także zarzuty podniesione przez autorów zażaleń są tożsame sprowadzając się do zakwestionowania trafności zastosowania przez Sąd I instancji w okolicznościach faktycznych sprawy art. 355 §1 kpc oraz nie uwzględnienia brzmienia art. 66 Rozporządzenia nr 1215/2012r zgodnie z którym dla takich orzeczeń innego państwa członkowskiego jak wyrok z 23 października 2014r, konieczne jest, by mógł on być wykonywany na terenie Polski, stwierdzenia jego wykonalności mocą orzeczenia Sądu.

Skarżący wskazywali także na nietrafność stanowiska Sądu, który podstawy do umorzenia postępowania upatrywał w brzmieniu art. 1153¹⁴ kpc, który w ich ocenie nie ma w sprawie zastosowania.

Rozpoznając zażalenia Sąd Apelacyjny rozważył :

Środki odwoławcze stron są uzasadnione, prowadząc do wydania orzeczenia kasatoryjnego.

Z dniem 10 stycznia 2015r weszła w życie ustawa z dnia 5 grudnia 2014r O zmianie ustawy - kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych [DzU z 2015 poz.2] na podstawie której m. in. wprowadzono do kodeksu przepisy art. 1153⁽⁽¹³⁻²⁵⁾⁾ kpc. Zgodnie z przepisem art. 1153⁽⁽¹³⁾⁾ kpc, normy księgi czwartej „Uznawanie i wykonywanie niektórych orzeczeń sądów państw członkowskich Unii Europejskiej oraz pochodzących z tych państw ugód i dokumentów urzędowych „ stosuje się m. in. do orzeczeń sądów państw członkowskich UE, objętych zakresem stosowania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady [WE] nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012r, w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych. Rozporządzenie to zastąpiło poprzednie Rozporządzenie Rady [WE] nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2001, dotyczącego ściśle tej samej materii .

Odwołując się do brzmienia art. 1153¹⁴ w zw z art. 1153¹³ kpc oraz uwzględniając, że nowela ustawy procesowej nie zawiera uregulowań intertemporalnych, Sąd Okręgowy uznał, że rozstrzygnięcie o żądaniu wnioskodawczyni jest zbędne gdyż orzeczenie Sadu Handlowego w O. jest tytułem wykonawczym bez potrzeby stwierdzenia jego wykonalności na terenie Polski.

Pogląd ten jest błędny i trafnie negowany przez obu skarżących.

Uwzględniając zasadę pierwszeństwa prawa europejskiego nad prawem krajowym, brak przepisów przejściowych w ustawie z 5 grudnia 2014r nie zwalniał Sądu I instancji od analizy przepisów Rozporządzenia nr 1215/ 2012, którego uregulowania jednocześnie ocenił jako odnoszące się do określenia warunków w jakich wyrok z 23 października 2014r,

wykonalny na terenie Republiki Francji , będzie mógł być wykonywany na Polski jako innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Analiza ta powinna była w szczególności obejmować tę część tego aktu , która określa jakie orzeczenia - także z uwagi na datę ich wydania , skoro weszło ono w życie już po wydaniu wyroku , którego dotyczy wniosek spółki francuskiej , są objęte jego zakresem.

Norma art. 66 Rozporządzenia Nr 1215/ 2012 jednoznacznie wskazuje , że po pierwsze ma ono zastosowanie tylko do postępowań sądowych [...] wszczętych w dniu 10 stycznia 2015r lub po tej dacie , a nadto [ust. 2] , że rozporządzenie Rady [WE] nr 44/2001, które zastąpione zostało przez Rozporządzenie z 5 grudnia 2012r , ma nadal zastosowanie do orzeczeń, do kategorii których zalicza się wyrok przeciwko Z. Z. , wydanych w postępowaniach sądowych wszczętych [...] , przed wskazaną wyżej datą.

Treść tego przepisu nakazuje zatem , w ramach oceny warunków od których ustawodawca europejski uzależnia możliwość wykonania orzeczeń na terenie innego państwa członka , sprzed 10 stycznia 2015r , rodzajowo objętych zakresem Rozporządzenia , sięgnąć do postanowień , aktu zastępowanego ; Rozporządzenia nr 44/ 2001.

Z uregulowania zawartego w art. 38 ust. 1 tegoż wynika natomiast , że warunkiem takim jest stwierdzenie wykonalności takiego orzeczenia w Państwie wykonania dokonane na wniosek podmiotu uprawnionego.

W tych okoliczności nietrafnym był pogląd Sądu I instancji , że do wyroku objętego wnioskiem należy stosować art. 1153¹⁴ kpc , skoro przepis ten może mieć zastosowanie, do orzeczeń , objętych zakresem stosowania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady [WE] nr 1215/12 , zapadłych w innym państwie członkowskim po przeprowadzeniu postępowań wszczętych w dniu lub po 10 stycznia 2015r ,

Ponieważ wyrok Sądu Handlowego w O. ma datę wcześniejszą może on podlegać wykonaniu na terenie Polski po uprzednim stwierdzeniu jego wykonalności orzeczeniem Sądu państwa wykonania.

Z podanych przyczyn Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji postanowienia na podstawie art. 386 §4 kpc w zw z art. 397 §2 kpc.

SSA Grzegorz Krężolek SSA Andrzej Szewczyk SSA Elżbieta Uznańska